

Hollarův Londýn

OD NAROZENÍ VELKÉHO GRAFIKA UPLYNE 400 LET

Díky Hollarovým rytinám známe dnes mnohé stavby, které lehly popelem při Velkém požáru Londýna v roce 1666. Třeba replika slavného shakespearovského divadla Globe mohla být tak věrně postavena i na základě jeho precizních kreseb.

Pražský rodák, grafik Václav Hollar (13. července 1607 až 25. března 1677), patří mezi nejvýznamnější české umělce. Byl také jedním z prvních skutečných Evropanů. Padesát let svého života strávil v cizině a doba jeho největší slávy je spojena s Londýnem. Vytvořil nepřeberné množství pohledů právě na město nad Temží. Spisovatel Peter Ackroyd mimo jiné napsal, že „v jeho tvorbě se Londýn stává světovým velkoměstem, v němž jsou horizonty téměř nedohledné“.

U královny

Co však čtyři sta let od narození velkého mistra v dnešní britské metropoli připomíná? Mnohé Hollarovy práce jsou součástí bohaté umělecké sbírky královny Alžběty. Národní portrétní galerie vlastní dokonce na dvě stě grafik, jež Hollar vytvořil či byly zhotoveny podle jeho rytin. Přestože zde byl donedávna vystaven jeho drobný autoportrét z roku 1647, v současnosti je v depozitáři. Můžete si jej

a ostatní Hollarovy grafiky prohlížet aspoň na obrazovkách počítače v IT Gallery, kterou najdete v mezipatře, nedaleko hlavního vchodu do galerie.

Největší kolekci mistrových prací vlastní Britské muzeum. U příležitosti čtyřstého výročí narození Václava Hollaru představí v létě několik jeho děl v prostorách své sbírky grafik a kreseb.

Sláva trvalejší kamene

Umělcovo zřejmě nejproslulejší panorama Londýna z roku 1647 je spojeno se čtvrtí Southwark na jižním břehu Temže. Právě na věži zdejší katedrály, jejíž počátky se datují až do roku 1106, kdy zde byl postaven kostel zasvěcený Panně Marii, vytvářel Hollar náčrtky pro svou slavnou rytinu. V katedrále jej připomíná mramorová deska, kterou najdete proti památníku z roku 1911 věnovanému Williamu Shakespearovi. Je na ní nápis „Wenceslaus Hollar: Exulant z Čech – umělec v Anglii“ a jsou uvedeny roky jeho narození a úmrtí. Hollarův reliéfní portrét vytvořil v minulém století jiný exulant z Čech a umělec v Anglii – sochař František Bělský. Do desky

WENCESLAUS HOLLAR
[Portrait of Wenceslaus Hollar, engraver and draftsman, holding a quill and a small book or portfolio.]

jsou rovněž vytesány verše londýnského antikváře a rytce George Vertuea, v jejichž závěru stojí:

*Jak sluší se, deska mramorová
věk za věkem ti slávy dodá.
Je křehká, žel! Tím dluží přiznání:
Tvá sláva větší má než kámen trvání.*

Skutečně, Hollarova sláva přetrvala mnohé londýnské stavby, nedochoval se ani jeho náhrobní kámen. Grafikovy ostatky spočívají kdesi v půdě někdejšího farního hřbitova kostela svatě Markéty. Místo Hollarova posledního odpočinku někde ve stínu sousedního

Westminsterského opatství tak připomíná v kostele na stěně severní lodi nedaleko vchodu jen deska, již nechal zhotovit kanadský badatel a mistrův obdivovatel Sidney T. Fisher roku 1972. Nápis na ní je prostý: Proslulý rytec Wenceslaus Hollar, narozený v Praze roku 1607, byl zde pohřben 28. března 1677. Deska nahradila původní plaketu, zničenou při německém bombardování Londýna v roce 1940. Nálet téměř zničil i sousední vitráž, jako zárukou se zachoval fragment věnovaný prvnímu anglickému tiskaři Williamu Caxtonovi. Bez knihtisku by se Hollarovy grafiky nemohly stát tak populární. A nemohlo by se ani v tak širokém měřítku zachovat snad nejlepší obrazové svědectví o městu nad Temží ze 17. století – lepty Václava Hollar. ■

JAROSLAV BERÁNEK

FOTO: JAROSLAV BERÁNEK

Z věže katedrály v Southwarku měl Václav Hollar jedinečný výhled na panorama Londýna.

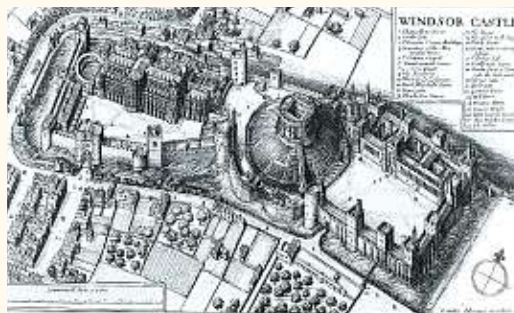

FOTO: ARCHIV

Zámek Windsor z ptáčí perspektivy na Hollarově kresbě

Informace

- Southwark Cathedral je nedaleko stanice metra London Bridge (trasy Jubilee a Northern) nebo je možné se k ní dostat procházkou od stanice Monument (trasy Circle a District) přes London Bridge. Katedrála je zdarma otevřena denně, fotografování za poplatek 2 libry. www.southwark.anglican.org/cathedral
- Kostel sv. Markéty je jen pár stovek metrů od stanice Westminster (trasy Jubilee, Circle a District). Vstup je zdarma. Přestože jsou na dveřích kostela uvedeny otevírací hodiny, často neplatí! Je jistější se informovat na tel.: +44 20 7654 4840.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • **IN** magazín: Libor Ševčík, Tomáš Wehle, Kateřina Hovorková, Tereza Hromádková, Zuzana Michálová (grafika)
• Redakce: Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, mail: in.hn@economia.cz, telefon: 233 073 118, fax: 233 072 060 • Příjem inzerce: Inzertní oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, telefon: 233 071 782 • Tisk: Moraviapress, a. s., Břeclav • Samostatně neprodejný